

La desocupació no para d'augmentar; les empreses han de despatxar gent perquè diuen que els bancs no els donen finançament; els bancs diuen que sí que presten; el govern espanyol engega plans dels quals no sabem ben bé l'efectivitat. Què passa?

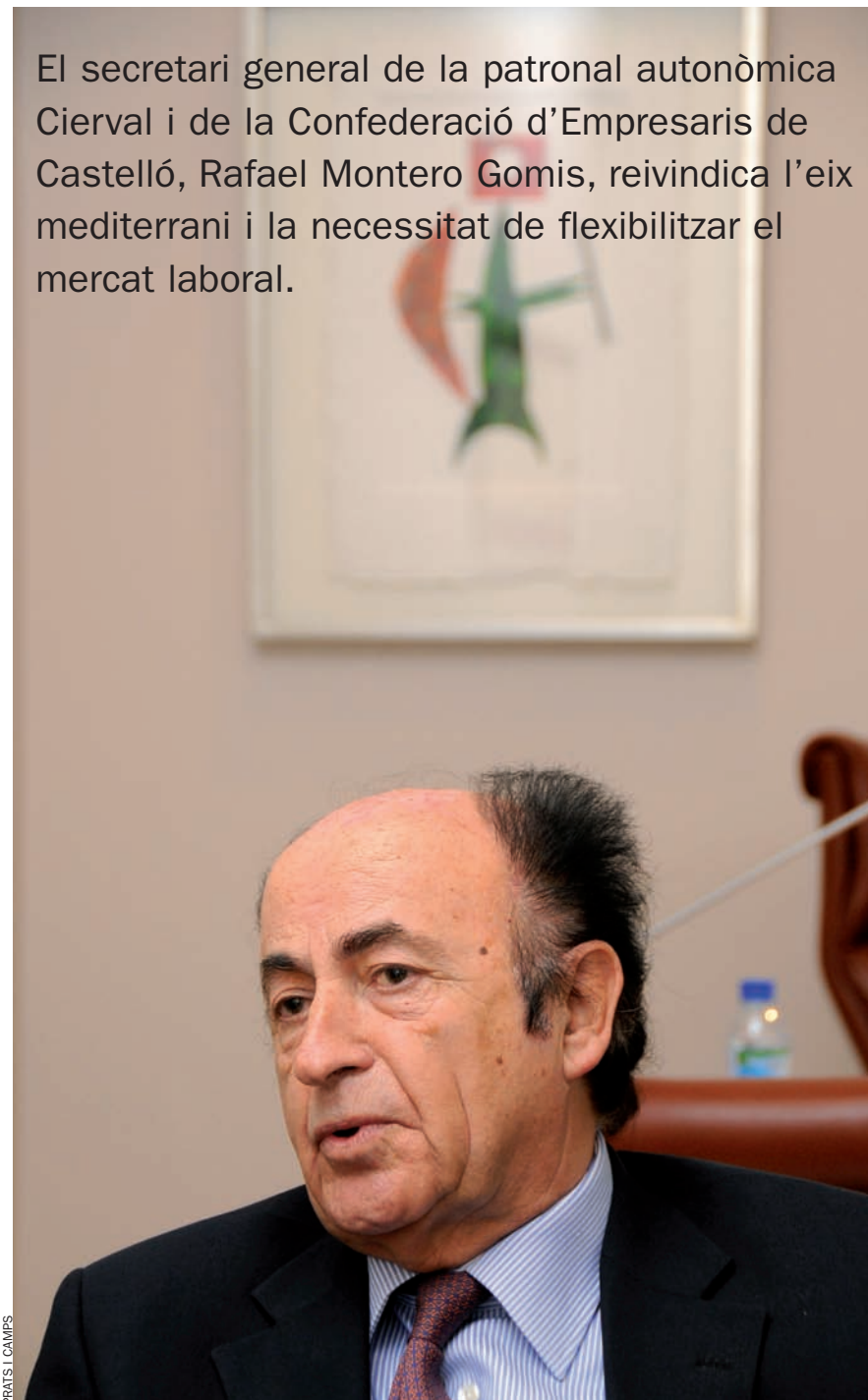
—Ens trobem en una situació de crisi on s'han superposat diverses crisis. En primer lloc, va començar com una crisi del sistema financer que després s'ha traslladat a l'economia real. És la primera volta que se sobreposen crisis en un mercat globalitzat. En unes altres circumstàncies, hi havia crisi en alguns països però en uns altres no. A Espanya passa que, a més de la situació de recessió, tenim un augment de la taxa de desocupats molt més gran que als països amb què competim. Alemanya i França es troben amb xifres macroeconòmiques semblants però tenen taxes de desocupació del 7% o el 8%. I ací, del 14%. Això vol dir que nosaltres havíem tingut un creixement molt fort però motivat per un sector, l'immobiliari, molt potent, que arrossegava uns altres sectors relacionats, com ara la fusta o la ceràmica, de manera que afectava tota l'economia de la mateixa manera. Els nostres dos barems de creixement anterior eren la construcció, amb una incidència del PIB que vorejava el 13% del PIB, i la demanda interna. La demanda interna era fruit d'una taxa d'interès molt baixa. Les entitats bancàries van fer molts crèdits a les famílies i empreses perquè adquiriren habitatges i béns de consum. Quan això, per la crisi financera, s'ha tallat, s'ha transmès al conjunt de l'economia. La nostra economia té un problema de productivitat, que no ha augmentat al ritme del creixement, i de competitivitat, que es troba en nivells baixos. Aquests factors, en un mercat global, afegeixen problemes al funcionament de la nostra economia.

—Pel que dieu, creixiem sobre un mirall...

—No, creixiem d'una manera real. Cal tenir en compte que a la zona de la Mediterrània hem tingut un creixement de la població activa molt important. Nosaltres, a la Comunitat Valenciana, hem augmentat d'un milió de persones, a causa sobretot del creixement de la immigració. Aquest

“El sistema de finançament és insuficient per als reptes que tenim”

El secretari general de la patronal autonòmica Cierval i de la Confederació d'Empresaris de Castelló, Rafael Montero Gomis, reivindica l'eix mediterrani i la necessitat de flexibilitzar el mercat laboral.

PRATS I CAMPS

creixement de població no ha anat acompanyat d'un finançament adequat. En general, hem tingut unes transferències insuficients per a finançar el creixement demogràfic. Això malmet l'economia de la nostra comunitat, les infraestructures, el suport a l'activitat productiva...

En el futur, la construcció haurà de continuar tenint un paper important, no amb xifres d'aportació al PIB com les que hem tingut fins als darrers anys, però sí en percentatges del PIB del 7% o el 8%. Cal buscar aquest equilibri, si bé ara mateix tenim un estoc d'habitatges important que fa pensar que la recuperació de l'activitat immobiliària encara tardarà. Al mateix temps, hem de buscar patrons de creixement econòmic diferents amb vista al futur. A Cierval creiem que tenim possibilitats en sectors productius que són madurs, però que, esforçant-nos en la investigació i la innovació, poden millorar i poden ser més competitius.

A més, tenim moltes possibilitats amb el turisme. Però cal potenciar-lo més, oferir un turisme diferent, perquè no siga tan estacional. En aquest camp tenim assignatures pendents: perquè a assolir els objectius necessitem unes vies de comunicació adequades. Ací hi ha hagut la desgràcia que el tren de gran velocitat, que ha arribat a algunes altres comunitats, encara no el tenim. Arribarà en principi a València, però als altres territoris, fins més tard. Hi ha una gran necessitat de comunicar-nos amb tot el corredor mediterrani. Les infraestructures són bàsiques, però també que hi haja una bona oferta de serveis turístics.

Cal, finalment, fer un esforç per internacionalitzar l'economia i millorar el sistema educatiu.

—Dèieu això de buscar un patró de creixement amb noves bases. El 2005, un miler d'empresaris es van trobar a l'anomenada cimera de Peníscola i es va posar de manifest que els problemes estructurals de l'economia eren els mateixos que m'heu anomenat ara. Aleshores creixíem a ritmes molt forts i es podien implantar canvis. S'han deixat de prendre iniciatives? No és hora de fer una mica d'autocrítica?

—Crec que els empresaris mantenen el mateix discurs. La nostra

FRATS I CAMPS

economia té possibilitats d'estar ben compensada. Ja a Peníscola vam posar de manifest que els sectors industrials havien d'evolucionar cap a una millora de la productivitat i l'eficiència, a base de diversificar els productes, amb innovació i competitivitat. Alhora es podien descobrir sectors emergents. Per a això, nosaltres sempre demanàrem que s'acompliren polítiques de suport a aquests sectors. Tots sabem que tenim un teixit empresarial de petites i mitjanes empreses. I són molt versàtils, però també tenen dificultats per a fer millores en la investigació. Per això demanàrem aleshores que el sistema públic d'innovació anara més coordinat amb les empreses. Es fan passes i realment s'ha millorat, i la Generalitat ha elaborat un pla de suport a sectors productius que va incardinat amb el Pacte Valencià pel Creixement i l'Ocupació (Pavace). Però al final, per moltes mesures que es prenguen, no n'hi ha mai prou. Creiem que la direcció és bona, però el nostre

sistema de finançament és insuficient per als reptes que tenim.

Pense que actualment cal fer front als problemes de la desocupació, però, alhora, mirar més enllà: cal prendre totes les mesures perquè, en acabar la crisi, ens trobem en la millor posició possible. Per exemple, en matèria d'infraestructures, que mai no són neutres i que incideixen molt en la competitivitat d'un territori. Nosaltres hem demanat reiteradament que arribe l'alta velocitat perquè sabem que és un factor de competitivitat. Hem demanat també el corredor mediterrani perquè té un gran potencial. Cada volta tenim les carreteres i autopistes més congestionades i no fem servir el ferrocarril adequadament. A més hi ha la qüestió de la intermodalitat i la logística. En definitiva, l'empresa ha de fer tant com puga i les administracions han de posar-hi les condicions.

—Tots aquests problemes ja es veien venir fa deu anys. Per què no es van prendre mesures?

“Hem de buscar patrons de creixement econòmic diferents amb vista al futur”

—Moltes voltes les administracions van fent allò que volen, no allò que realment necessiten els territoris. La sensació que sempre hi ha és que les infraestructures arriben molt més tard de quan s'han de menester. I això passa amb totes les administracions. Nosaltres també demanem de tenir una administració curosa amb l'ús dels recursos. Les administracions han de prendre decisions amb un plantejament que genere riquesa, llocs de feina... perquè la despesa corrent només fa créixer el dèficit públic.

De totes maneres, a Espanya i a més països, allò que ens diferencia i ens preocupa és l'índex de desocupació. Segurament tenim massa rigidesa al mercat laboral comparat amb països competidors. Això cal revisar-ho. El govern central diu que si no hi ha acord entre sindicats i patronals no legislarà sobre aquest aspecte, però crec que els governs han de prendre mesures.

—En quin sentit?

—Cal flexibilitzar el mercat laboral. No es pot treballar amb tantes rigideses. Quan una empresa ha de reduir la producció i reduir la plantilla, ha d'acordar-ho primer amb el comitè d'empresa, ha de fer uns plantejaments... i al final són costos laborals importants. A voltes, quan un empresari vol contractar, allò que realment pensa és què li passarà si després ha d'acomiar. Això no pot ser. Hi ha el concepte europeu de *flexiseguretat*: que hi haja flexibilitat, però també seguretat per als treballadors. Arribar a aquest punt resulta bàsic per al funcionament de l'economia. Això fa falta en aquest moment.

—Però els sindicats diuen que voleu l'acomiadament gratuït.

—Això es pot utilitzar com a eslògan, però mai no s'ha plantejat perquè no ho vol ni l'empresari. Les organitzacions mai no ho han proposat. Els empresaris que han de competir a l'exterior pretenen tenir les mateixes condicions que hi ha als altres països. No pot ser que les despeses per treballador siguin superiors que als països competidors. Per això cal flexibilitat a l'entrada i a l'eixida de treballadors. En cap cas no s'ha proposat l'acomiadament gratuït.

—Molts treballadors afectats per expedients de regulació d'ocupació es manifesten i critiquen que en temps de vaques grasses no es feren les inversions necessàries per a la subsistència de l'empresa. Molts treballadors se senten víctimes de la situació.

—A la Comunitat Valenciana, més del 80% d'expedients han arribat amb acord del comitè d'empresa. En general, no crec que cap empresari vulga acomiar. En algunes circumstàncies com l'actual és impossible de salvar l'empresa. I per a salvar-la, precisament, es fa l'expedient de regulació de l'ocupació. Alguns són d'extinció, però alguns altres són de suspensió temporal de la feina. Seria ideal que no hi haguera expedients, però, tant com és possible, crec que s'apliquen d'una manera raonable, i això ho reconeixen fins i tot els sindicats.

—Defenseu la importància de l'eix mediterrani. No obstant això, en el discurs del president Camps l'eix de la prosperitat —fins que el govern no

va canviar de color a les Balears—, era format per Madrid, el País Valencià i les Balears. No és una contradicció?

—Tots dos són compatibles i complementaris. El port de València és el més pròxim a Madrid, i aquesta comunicació és bàsica per al port. Al final, les comunicacions són complementàries. Però passa que moltes voltes s'ha plantejat l'AVE Madrid-València com si en arribar a València s'acabara i ja està. I l'AVE no té sentit si no el connectem amb el corredor mediterrani.

—Quina impressió us mereixen els plans de reactivació econòmica que han engegat la Generalitat i el govern espanyol?

—Els plans de la Generalitat que s'han engegat són els previstos al Pavace II. L'única cosa que es fa és potenciar-los més en dotació econòmica. Des d'aquest punt de vista, ens sembla que són adequats. Crec que la Generalitat fa els possibles per injectar finançament a les empreses. Però cal no oblidar que en matèria de finançament, les competències les té realment el govern central. D'una altra banda, encara s'ha de veure com funcionen les línies obertes per l'Institut de Crèdit Oficial (ICO). Els crèdits de l'ICO els paga la meitat l'ICO i l'altra meitat els bancs. Nosaltres no plantejem mai que els bancs hagen de donar diners per donar-los. Això no tindria cap sentit. Si que demanem que el control de riscos no siga tan excoient, perquè si no empreses que podrien ser viables no poden sobreviure.

—El president del grup Bancaixa, José Luis Olivas, ha dit que el discurs de la patronal respecte a la manca de finançament dels bancs “és simplista”.

—Entenc que Bancaixa deu analitzar els riscos. Probablement una entitat com Bancaixa fa allò que ha de fer, però necessitem que hi haja prou liquiditat perquè les empreses puguin anar endavant. Nosaltres reclamem que hi haja prou liquiditat en el sistema perquè les empreses que ho necessiten puguin accedir-hi. Nosaltres ens limitem a transmetre allò que ens diuen els empresaris, perquè per això els defensem.

Violeta Tena